

## บทที่ 5

### สรุปและอภิปรายผล

#### สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการได้รับบริการด้านการออกกำลังกายของประชาชนจากองค์การบริหารส่วนตำบลตะพง จังหวัดระยอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18-60 ปี ซึ่งอาศัยอยู่ในตำบลตะพง จังหวัดระยอง จำนวน 390 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ คณะกรรมการศูนย์กีฬาประจำตำบลตะพง จังหวัดระยอง จำนวน 15 คน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่หนึ่งสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สองสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสภาพและความต้องการได้รับบริการด้านการออกกำลังกายของประชาชนจากองค์การบริหารส่วนตำบลตะพง จังหวัดระยอง มีด้วยกันทั้งหมด 5 ด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากร ด้านการจัดการและด้านกิจกรรมการออกกำลังกาย และตอนที่สามสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความต้องการได้รับบริการด้านการออกกำลังกายใช้วิธี One-Way ANOVA และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการได้รับบริการของชาวตำบลตะพงในภาพรวมนั้นส่วนใหญ่ตอบว่ายังคงไม่มีการบริการด้านการออกกำลังกายทั้ง 5 ด้าน
2. ความต้องการบริการด้านการออกกำลังกายพบว่า ชาวตำบลตะพงต้องการบริการด้านการออกกำลังกายทั้ง 5 ด้าน อยู่ในเกณฑ์มาก
3. ประชาชนเพศชายและหญิงมีความต้องการด้านการออกกำลังกาย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีผลต่อความต้องการด้านกิจกรรมการออกกำลังกายแตกต่างกัน คือ เพศชายส่วนใหญ่ต้องการกิจกรรมฟุตบอล เพศหญิงส่วนใหญ่ต้องการกิจกรรมกายบริหาร ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีระดับอายุ 18-35 ปี และ 36-60 ปี มีความต้องการด้านการออกกำลังกายในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ความต้องการออกกำลังกายของประชาชนในภาพรวมไม่แตกต่างกันในแต่ละอาชีพ ยกเว้น เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความต้องการด้านสถานที่และความต้องการด้านการจัดการมีความแตกต่างกันตามอาชีพ

#### 4. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหามีดังนี้

- 4.1 ด้านสถานที่ มีความต้องการอยู่ในระดับมากแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ให้ใช้สนามร่วมกันและปรับปรุงสนามที่มีอยู่ให้พร้อมบริการ
- 4.2 ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความต้องการอยู่ในระดับมากแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ถ้าอุปกรณ์ไม่เพียงพอก็ให้ร้องขอต่อศูนย์กีฬาหมู่บ้าน
- 4.3 ด้านบุคลากร มีความต้องการอยู่ในระดับมากแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ จ้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านกิจกรรมการออกกำลังกายมาแนะนำและให้ความรู้
- 4.4 ด้านการจัดการ มีความต้องการอยู่ในระดับมากแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ในส่วนของสนามที่เป็นสนามเปิดก็สามารถให้บริการได้ตลอดเวลา และในด้านงบประมาณได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุน ซึ่งคาดว่าจะมีการสนับสนุนทางด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นทุกปี
- 4.5 ด้านกิจกรรมการออกกำลังกาย มีความต้องการอยู่ในระดับมากแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ต้องพิจารณาถึงปัจจัยด้านที่กล่าวมาข้างต้นทั้ง 4 ด้าน ว่ามีความพร้อมเพียงใดที่จะจัดกิจกรรมในส่วนที่ประชาชนต้องการได้

#### อภิปรายผล

เพื่อให้การอภิปรายผลเป็นไปอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจะอภิปรายผลตามหัวข้อสรุปเป็นเนื้อหาเข้าเป็นตอนเดียวกันตามลำดับของข้อมูลดังนี้

สภาพการได้รับบริการด้านการออกกำลังกายของชาวตำบลตะพงในภาพรวมนั้นเกือบครึ่งตอบว่า ยังคงไม่มีการบริการด้านการออกกำลังกายทั้ง 5 ด้าน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกันกับผลการวิจัยของ นัยนา หันมี (2542) ที่พบว่า สภาพการดำเนินงานด้านกีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง เมื่อสอบถามถึงความต้องการบริการด้านการออกกำลังกายทั้ง 5 ด้านพบว่า ชาวตำบลตะพงต้องการบริการด้านการออกกำลังกายทั้ง 5 ด้าน อันได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากร ด้านการจัดการและด้านกิจกรรมการออกกำลังกาย อยู่ในเกณฑ์มาก ซึ่งผลการวิจัยนี้มีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยยศ โกสีย์ (2546) พบว่า ความต้องการด้านสถานที่ที่มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย ความต้องการด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ความต้องการด้านบุคลากรเพศชาย มีความต้องการในระดับมาก ส่วนในเพศหญิงมีความต้องการในระดับปานกลาง ด้านความต้องการการจัดการ เพศชายมีความต้องการในระดับมาก เพศหญิงมีความต้องการในระดับปานกลาง ความต้องการกิจกรรมการออกกำลังกายประเภทกิจกรรมกีฬา เพศชายและเพศหญิงสภาพความต้องการอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาตาม

ตัวแปรเพศพบว่า ด้านกิจกรรมการออกกำลังกายเพศชายต้องการกิจกรรมฟุตบอลเพื่อใช้ในการออกกำลังกายมากที่สุด ส่วนเพศหญิงต้องการกิจกรรมกายบริหารเพื่อใช้ในการออกกำลังกายมากที่สุดซึ่งสอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกันกับผลการวิจัยของ ชัยยศ โกสีย์ (2546) ที่พบว่า เพศชายมีความต้องการออกกำลังกายโดยกีฬาฟุตบอลมากที่สุดและเพศหญิงมีความต้องการออกกำลังกายโดยกายบริหารในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรเพศถึงความต้องการด้านการออกกำลังกายพบว่า เพศชายกับเพศหญิงมีความต้องการในการออกกำลังกายเหมือนกันเพียงแต่กิจกรรมที่ใช้ในการออกกำลังกายนั้นมีความต้องการที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรวัจน์ จันทสิทธิ์ (2540) ที่พบว่า ด้านรูปแบบของกิจกรรมประชากรเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาจากตัวแปรกลุ่มอายุทั้ง 2 กลุ่ม นั้นพบว่าโดยภาพรวมแล้วมีความต้องการที่เหมือนกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุปราณี ขวัญบุญจันทร์ (2534) ที่พบว่า การเปรียบเทียบความต้องการบริการการออกกำลังกายรวมทั้ง 5 ด้าน คือ สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการออกกำลังกาย การทดสอบสมรรถภาพทางกาย บุคลากรผู้ให้บริการและวิชาการของบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำแนกตามอายุปรากฏว่า มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาถึงความต้องการ โดยพิจารณาจากอาชีพนั้นพบว่า โดยภาพรวมนั้นมีความต้องการที่เหมือนกัน แต่ในด้านสถานที่และด้านการจัดการนั้นมีความต้องการที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของปัทมา รอดทั้ง (2540) ที่พบว่าความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและด้านบุคลากรผู้ให้บริการระหว่างกลุ่มอาชีพไม่มีความแตกต่างกัน

จากผลการนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการศูนย์กีฬาประจำตำบลตะพง เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการได้รับบริการด้านการออกกำลังกาย โดยสรุปแล้วมีใจความ ดังนี้

ด้านสถานที่ หมู่บ้านโคกที่มีสนามกีฬาประจำหมู่บ้านก็สามารถแบ่งสนามให้หมู่บ้านข้างเคียงที่ไม่มีสนามกีฬามาใช้ด้วยและในส่วนของหมู่บ้านที่ใกล้กับสนามกีฬาประจำตำบลก็ให้ใช้สนามกีฬาประจำตำบลได้ และคาดว่าในส่วนของปีงบประมาณถัดไปจะทยอยดำเนินการในการจัดสร้างสนามกีฬาประจำหมู่บ้านให้ครบทุกหมู่บ้านและสนามที่มีให้บริการอยู่แล้วก็ใช้งบประมาณประจำปีในการปรับปรุงให้มีสภาพที่พร้อมใช้อยู่เสมอ และในด้านการสนับสนุนด้านสถานที่นั้น อบต. ได้ประชุมพิจารณาในการจัดสร้างสนามกีฬาที่เหมาะสมกับทุกเพศและทุกวัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกาหลง เย็นจิตต์ (2547) ที่พบว่า ควรจัดให้มีการเพิ่มและปรับปรุงสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬา รวมทั้งศูนย์อุปกรณ์กีฬาในตำบล โดยมีบุคลากรการกีฬาประจำศูนย์กีฬาตำบลทำหน้าที่จัดการด้านการกีฬา รวมทั้งนโยบายลานกีฬาเนกประสงค์ให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปรับปรุงลานว่างเปล่าให้เป็นลานกีฬาประหยัด

ด้านอุปกรณและสิ่งอำนวยความสะดวก อบต. ได้สนับสนุนทางด้านอุปกรณและสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการออกกำลังกายในปริมาณที่พอเหมาะอยู่แล้ว แต่ถ้าไม่เพียงพอต่อความต้องการก็สามารถร้องขอต่อศูนย์กีฬาหมู่บ้านได้ เพื่อในปิงบประมาณถัดไปหรือถ้าเป็นกรณีฉุกเฉินก็สามารถจัดสรรให้ตามความต้องการได้ และในส่วนของอุปกรณการออกกำลังกาย สาธารณประโยชน์ประจำสวนสุขภาพก็ได้ดำเนินการจัดทำเป็นที่เรียบร้อยแล้วและคาดว่าเมื่อมีสวนสุขภาพประจำทุกหมู่บ้านหรือเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนแล้วก็จะ ได้จัดอุปกรณและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ต้องการลงไปตามความเหมาะสมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณและความต้องการของประชาชนในแต่ละปีซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545-2549) ที่ว่า ควรมีสวนกีฬาตำบลและศูนย์กีฬาหมู่บ้าน รวมทั้งศูนย์อุปกรณกีฬาเพื่อบริการประชาชนและจัดกิจกรรมการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาอย่างต่อเนื่องทุกตำบล

ด้านบุคลากรนั้นทางอบต. ได้สนับสนุนอยู่ในระดับหนึ่งแต่ยังไม่เพียงพอทั้งนี้ต้องจัดการในด้านของสถานที่และด้านอุปกรณให้มีความพร้อมต่อการให้บริการก่อน แต่ในเบื้องต้นได้แก้ไขในปัญหานี้แล้วโดยการจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการออกกำลังกายมาแนะนำและให้ความรู้ อาทิเช่น ครูฝึกสอนด้านแอโรบิค เป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545-2549) ที่ว่า แนวทางการดำเนินงานในเรื่องของเป้าหมายที่ต้องการให้มีอาสาสมัครกีฬาที่มีความรู้ความสามารถทางกีฬาทำหน้าที่ผู้ฝึกสอนกีฬาเพื่อมวลชน

ด้านการจัดการ การแก้ไขปัญหาด้านนี้เบื้องต้นคงต้องให้มีการใช้สนามร่วมกันไปก่อนหรือมีการรวมกลุ่มกัน ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ยกตัวอย่างเช่น สถานีอนามัยประจำตำบล ศาลาอเนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน เพื่อทำกิจกรรมการออกกำลังกาย ทั้งนี้ในส่วนของสนามที่เป็นสนามเปิดก็สามารถให้บริการได้ตลอดเวลาเพราะอบต. ได้สนับสนุนตรงส่วนนี้อยู่แล้วและเมื่อประมาณปีงบประมาณ 2547 ทางอบต. โดยคณะกรรมการศูนย์กีฬาประจำตำบลได้จัดตั้งศูนย์กีฬาประจำหมู่บ้านและได้จัดสรรงบประมาณอุดหนุนซึ่งคาดว่าจะมีการสนับสนุนทางด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545-2549) ที่ว่า ควรมีสวนสุขภาพสำหรับประชาชนครบทุกอำเภอและมีสวนสุขภาพระดับตำบลตาม ความพร้อมของท้องถิ่น รวมทั้งมีสถานที่ออกกำลังกายหรือลานกีฬาทุกหมู่บ้าน

ด้านกิจกรรมการออกกำลังกาย อบต. ได้ดำเนินการแก้ไขไปในบางส่วนแล้วอาทิเช่น ประชาชนต้องการใช้กีฬาบาสเก็ตบอลเป็นสื่อในการออกกำลังกายอบต. ก็สนับสนุนให้ทั้งสถานที่และอุปกรณ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาถึงปัจจัยด้านที่กล่าวมาข้างต้นทั้ง 4 ด้านว่ามีความพร้อมเพียงใดถึงจะจัดกิจกรรมในส่วนที่ประชาชนต้องการได้ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3

(พ.ศ. 2545-2549) ที่ว่า ประชาชนร้อยละ 60 ได้ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาตามวิถีชีวิต ทั้งกีฬาไทย และกีฬาสากลเป็นประจำ อย่างน้อยวันละ 30 นาที ไม่น้อยกว่า 3 วันต่อสัปดาห์

### ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. จากการวิจัยพบว่า ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการด้านการออกกำลังกายไม่แตกต่างกัน แต่มีความต้องการกิจกรรมการออกกำลังกายแตกต่างกัน กล่าวคือเพศชายต้องการกิจกรรมฟุตบอลและเพศหญิงต้องการกิจกรรมกายบริหารเพื่อใช้ในการออกกำลังกาย ดังนั้น เพื่อให้การบริการด้านการออกกำลังกายเป็นไปอย่างดีเยี่ยม องค์กรบริหารส่วนตำบลตะพง ควรให้การสนับสนุนทั้งด้านสถานที่ โดยจัดลานกีฬาและปรับปรุงสนามให้มีสภาพพร้อมใช้งาน ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกควรจัดหามาให้บริการอย่างเพียงพอเพื่อให้บริการได้ตรงกับสิ่งที่ประชาชนต้องการมากที่สุด

2. การจัดการออกกำลังกายสำหรับประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันนั้นพบว่ามีความต้องการออกกำลังกายของประชาชนในภาพรวมไม่แตกต่างกันตามอาชีพ แต่มีความต้องการด้านสถานที่และความต้องการด้านการจัดการแตกต่างกัน องค์กรบริหารส่วนตำบลตะพง ควรให้การสนับสนุนด้านสถานที่ อาทิเช่น จัดลานกีฬาและปรับปรุงสนามให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และควรมีระบบการจัดการที่ดีเพื่อตอบสนองต่อความต้องการได้ครอบคลุมทุกอาชีพ

### ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาสภาพและความต้องการได้รับบริการด้านการออกกำลังกายของประชาชนจากองค์กรบริหารส่วนตำบลอื่น

2. ควรทำการศึกษาในกลุ่มเยาวชนที่มีช่วงอายุระหว่าง 11-17 ปี และกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน 60 ปีขึ้นไป เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนทุกช่วงอายุ